

Odbor za međunarodnu trgovinu

2017/2274(INI)

29.5.2018

MIŠLJENJE

Odbora za međunarodnu trgovinu

upućeno Odboru za vanjske poslove

o stanju odnosa između EU-a i Kine
(2017/2274(INI))

Izvjestitelj za mišljenje: Iuliu Winkler

PA_NonLeg

PRIJEDLOZI

Odbor za međunarodnu trgovinu poziva Odbor za vanjske poslove da kao nadležni odbor u prijedlog rezolucije koji će usvojiti uvrsti sljedeće prijedloge:

1. napominje da je Narodna Republika Kina (dalje u tekstu: Kina) drugi trgovinski partner EU-a po veličini te da je EU najveći trgovinski partner Kine; ističe stalni rast trgovine između njih, ali smatra da bilanca trgovine robom preteže u korist Kine; poziva na kooperacijski pristup i konstruktivan stav kako bi se učinkovito riješila pitanja koja zabrinjavaju i iskoristio veliki potencijal trgovine između EU-a i Kine; poziva Komisiju da pojača suradnju i dijalog s Kinom;
2. prima na znanje zaključke nedavnih istraživanja da je Kina od 2008. u Europi stekla imovinu vrijednu 318 milijardi USD; napominje da ta brojka ne obuhvaća nekoliko spajanja, ulaganja i zajedničke pothvate;
3. napominje da je Kina važan igrač u svjetskoj trgovini i da bi veliko tržište te zemlje u načelu moglo biti dobra prilika za EU i europska poduzeća, posebno u aktualnom kontekstu svjetske trgovine; podsjeća da se kineska trgovacka društva, uključujući poduzeća u državnom vlasništvu, koriste široko otvorenim tržištima u EU-u; potvrđuje izvanredne rezultate Kine u izdizanju stotina milijuna građana iz siromaštva tijekom prethodna četiri desetljeća;
4. napominje da se izlazna izravna strana ulaganja EU-a u Kinu od 2012. jednakomjerno smanjuju, posebno u tradicionalnom proizvodnom sektoru, s usporednim porastom u ulaganjima u usluge visoke tehnologije, komunalne usluge te poljoprivredne i građevinske usluge, dok ulaganja Kine u EU tijekom prošlih godina eksponencijalno rastu; potvrđuje da je Kina od 2016. postala neto ulagač u EU; prima na znanje činjenicu da je 2017. godine 68 % kineskih ulaganja u Europu dolazilo iz poduzeća u državnom vlasništvu; zabrinut je zbog akvizicija u organizaciji države koje bi mogle ometati europske strateške interese, ciljeve javne sigurnosti, konkurentnost i zapošljavanje;
5. pozdravlja prijedlog Komisije o mehanizmu provjere stranih izravnih ulaganja u područjima sigurnosti i javnog reda, što je jedan od pokušaja EU-a da se prilagodi globalnom okružju koje se mijenja bez konkretnog ciljanja i jednog od međunarodnih trgovackih partnera EU-a; upozorava da taj mehanizam ne bi trebao dovesti do prikrivenoga protekcionizma; ipak poziva na njegovo brzo donošenje;
6. pozdravlja činjenicu da se predsjednik Xi Jinping obvezao na daljnje otvaranje kineskoga tržišta stranim ulagačima i na poboljšanje ulagačkog okružja, na dovršenje preispitivanja negativnog popisa o stranim ulaganjima i ukidanje ograničenja za europska poduzeća te na jačanje zaštite prava intelektualnog vlasništva i izjednačavanje uvjeta natjecanja tako što će kinesko tržište biti transparentnije i bolje uređeno; poziva na ispunjavanje tih obveza;
7. ponovno ističe važnost obustave sve diskriminirajuće prakse prema stranim ulagačima; u tom smislu podsjeća da će takve reforme biti od koristi i za kineska i za europska poduzeća, osobito mikropoduzeća te mala i srednja poduzeća (MSP-ove);

8. poziva Komisiju da promiče novu Opću uredbu Unije o zaštiti podataka kao zlatni standard u svojim trgovinskim odnosima s Kinom; ističe potrebu za sustavnim dijalogom s Kinom i drugim partnerima WTO-a o regulativnim zahtjevima koji se odnose na digitalizaciju naših gospodarstava i njezin višestruki učinak na trgovinu, proizvodne lance, prekogranične digitalne usluge, 3D tisak, uzorke potrošnje, plaćanja, poreze, zaštitu osobnih podataka, pitanja imovinskih prava, pružanje i zaštitu audiovizualnih usluga, medije i međuljudske kontakte;
9. poziva Kinu da ubrza proces pristupanja Sporazumu WTO-a o javnoj nabavi i da dostavi ponudu o pristupanju kako bi europskim poduzećima dala pristup svojem tržištu na jednakoj osnovi kao i pristup koji kineska poduzeća već imaju u EU-u; žali zbog činjenice da je kinesko tržište javne nabave i dalje uvelike zatvoreno za strane dobavljače, pri čemu europska poduzeća trpe diskriminaciju i nedostatan pristup kineskom tržištu; poziva Kinu da europskim poduzećima i radnicima dopusti nediskriminirajući pristup javnoj nabavi; poziva Vijeće da brzo doneše međunarodni instrument za javnu nabavu; poziva Komisiju da bude na oprezu u pogledu ugovora sklopljenih sa stranim poduzećima za koja se sumnja da provode dampinške prakse i da prema potrebi poduzme mjere;
10. poziva na koordiniranu suradnju s Kinom u pogledu inicijative „Jedan pojas, jedan put“ na temelju recipročnosti, održivog razvoja, dobrog upravljanja te otvorenih i transparentnih pravila, posebno u vezi s javnom nabavom; u tom smislu žali zbog činjenice da memorandum o razumijevanju koji su potpisali Europski investicijski fond i kineski Fond Puta svile i onim koji su potpisali Europska investicijska banka (EIB), Azijska razvojna banka, Azijska banka za ulaganja u infrastrukturu, Europska banka za obnovu i razvoj, Nova razvojna banka i Svjetska banka još nije poboljšano poslovno okružje za europska poduzeća i radnike; žali zbog nepostojanja stručnih procjena učinka održivosti u raznim projektima koji se odnose na inicijativu „Jedan pojas, jedan put“ te ističe važnost kvalitete ulaganja, posebno s obzirom na pozitivne učinke na zapošljavanje, radnička prava, ekološki prihvatljivu proizvodnju i ublažavanje klimatskih promjena, u skladu s multilateralnim upravljanjem i međunarodnim standardima;
11. podupire aktualne pregovore o sveobuhvatnom sporazumu o ulaganjima između EU-a i Kine započete 2013. i poziva Kinu da se više angažira u tom procesu; poziva boje strane da ulože veće napore kako bi se postigao napredak u pregovorima koji su usmjereni na ostvarenje uistinu jednakih uvjeta za europska poduzeća i radnike te kako bi se zajamčila recipročnost u pristupu tržištima, a cilj im je uspostava posebnih odredbi o MSP-ovima i javnoj nabavi; poziva obje strane da k tomu iskoriste priliku koju pruža sporazum o ulaganjima da povećaju suradnju u području prava okoliša i radnih prava te da u tekstu uvrste poglavlje o održivom razvoju;
12. podsjeća da se trgovačka društva iz EU-a suočavaju s rastućim brojem restriktivnih mjera u pogledu pristupa tržištu u Kini zbog obveza zajedničkog pothvata u nekoliko industrijskih sektora i dodatnih diskriminirajućih tehničkih zahtjeva, uključujući prisilnu lokalizaciju podataka i otkrivanje izvornoga koda, te regulatornih pravila za poduzeća u stranom vlasništvu; u tom pogledu pozdravlja Priopćenje o nekoliko mjera za promicanje daljnog otvaranja i aktivnog korištenja vanjskih ulaganja koje je 2017. objavilo Državno vijeće Kine, ali žali zbog nepostojanja vremenskog okvira za postizanje tih ciljeva; poziva kineske vlasti da stoga brzo ispune te obveze;

13. poziva EU i njegove države članice i Kinu da pojačaju suradnju radi izgradnje kružnih gospodarstava jer je ta hitna potreba još primjetnija nakon legitimne odluke Kine da zabrani uvoz plastičnog otpada iz Europe; poziva oba partnera da pojačaju gospodarsku i tehnološku suradnju kako bi se spriječilo da globalni lanci proizvodnje, trgovina i promet te usluge u turizmu prouzroče neprihvatljivo gomilanje plastičnog onečišćenja u našim oceanima;
14. poziva Kinu da nastoji nositi odgovornu ulogu na svjetskoj pozornici, uz potpuno razumijevanje odgovornosti koje proizlaze iz njezine gospodarske prisutnosti i uspješnosti u trećim zemljama i na svjetskim tržištima, uključujući pružanje aktivne potpore multilateralnom trgovinskom sustavu temeljenom na pravilima i u okviru WTO-a; smatra da bi u aktualnom kontekstu globalnih vrijednosnih lanaca povećane tenzije u međunarodnoj trgovini trebalo riješiti pregovorima uz ponavljanje potrebe da se primijene multilateralna rješenja; u tom pogledu poziva na ispunjenje obveza uvrštenih u Protokol o pristupanju Kine WTO-u i na zaštitu operativnih mehanizama u njemu; ističe obveze o obavljanju i transparentnosti koje proizlaze iz sporazuma WTO-a u pogledu subvencija i izražava zabrinutost zbog aktualne prakse izravnog ili neizravnog subvencioniranja kineskih trgovačkih društava; poziva na koordinaciju s glavnim trgovinskim partnerima EU-a o zajedničkim naporima i mjerama za rješavanje i uklanjanje tržišnih poremećaja koje izaziva država i koji utječu na svjetsku trgovinu;
15. žali zbog činjenice da unatoč dovršenju postupka reforme metodologije izračuna europskih antidampinških pristojbi Kina još nije povukla svoj slučaj protiv EU-a pred žalbenim tijelom WTO-a;
16. izražava zabrinutost zbog sve oštrijih carinskih mjera koje poduzimaju Kina i Sjedinjene Američke Države;
17. izražava zabrinutost zbog broja ograničenja s kojima se europska trgovačka društva, a posebno mikropoduzeća i MSP-ovi, i dalje suočavaju u Kini, uključujući katalog stranih ulaganja za 2017. i Negativni popis slobodne trgovinske zone, te u sektorima obuhvaćenima planom „Proizvedeno u Kini 2025.”; poziva na brzo smanjenje tih ograničenja kako bi se u potpunosti iskoristio potencijal suradnje i sinergije između programa za industriju 4.0 u Europi i strategije „Proizvedeno u Kini 2025.” s obzirom na to da je potrebno restrukturirati naše proizvodne sektore u smjeru inteligentne proizvodnje, što uključuje suradnju u razvoju i definiranju odgovarajućih industrijskih normi na multilateralnim forumima; podsjeća na važnost smanjivanja državnih subvencija u Kini;
18. poziva Kinu da prestane sve više uvjetovati pristup tržištu prisilnim prijenosima tehnologije, kako je navedeno u dokumentu o stajalištu Gospodarske komore EU-a u Kini za 2017.;
19. poziva na ponovni početak pregovora o Sporazumu o ekološkim dobrima nadogradnjom na uspješnu suradnju između EU-a i Kine u borbi protiv klimatskih promjena i na snažnu zajedničku predanost provedbi Pariškog sporazuma; naglašava trgovinski potencijal tehnološke suradnje na čistoj tehnologiji;
20. sa zabrinutošću prima na znanje zaključke izvješća Komisije o zaštiti i provedbi prava intelektualnog vlasništva u trećim zemljama u kojem se Kina izdvaja kao glavni izvor zabrinutosti; ponavlja da je potrebno zajamčiti zaštitu europskoga gospodarstva

temeljenog na znanju; poziva Kinu da se bori protiv toga da se kineska trgovčka društva nezakonito koriste europskim licencijama;

21. poziva Komisiju da osigura prisutnost Europske unije na Međunarodnom sajmu uvoza u Kini koji će se održati u Šangaju u studenome 2018. te da posebno MSP-ovima pruži priliku da prikažu svoj rad; poziva Komisiju da stupi u kontakt s gospodarskim komorama, posebno u državama članicama koje trenutačno manje sudjeluju u trgovini s Kinom, radi promicanja te prilike;
22. izražava zabrinutost zbog državnih mjera Kine koje su dovele do poremećaja u trgovini, uključujući industrijsku prekapacitiranost u sektoru sirovina kao što su, među ostalima, sektori čelika i aluminija; podsjeća na obveze preuzete na prvom ministarskom sastanku Svjetskog foruma o višku kapaciteta u industriji čelika 2017. koje se odnose na suzdržavanje od davanja subvencija kojima se narušava tržište, ali žali zbog toga što kineska delegacija nije predočila podatke o kapacitetima; poziva Kinu da ispunji svoju obvezu utvrđivanja i otkrivanja podataka o svojim subvencijama i mjerama potpore za industriju čelika i aluminija do lipnja 2018.; svjestan je veze između svjetske industrijske prekapacitiranosti i porasta broja protekcionističkih trgovinskih mjeru te i dalje snažno potiče multilateralnu suradnju radi rješavanja strukturnih problema koji stoe iza prekapacitiranosti; pozdravlja predloženo trostrano djelovanje SAD-a, Japana i EU-a na razini WTO-a;
23. ističe važnost ambicioznog sporazuma o oznakama zemljopisnog podrijetla između EU-a i Kine koji počiva na najvišim međunarodnim normama te pozdravlja zajedničku najavu EU-a i Kine iz 2017. o popisu 200 kineskih i europskih oznaka zemljopisnog podrijetla o čijoj će se zaštiti pregovarati; međutim smatra da je, s obzirom na to da su pregovori započeti 2010., popis vrlo skroman ishod te žali zbog nedovoljnog napretka u tom pogledu; poziva na rani završetak pregovora i snažno potiče obje strane da razmotre održavanje predstojećeg sastanka na vrhu EU-a i Kine kao dobru priliku za postizanje učinkovita napretka u tu svrhu; ponovno ističe potrebu za dalnjom suradnjom u području sanitarnih i fitosanitarnih mjeru radi smanjenja opterećenja za izvoznike iz EU-a;
24. pozdravlja odluku Kine da za jednu godinu odgodi primjenu novih certifikacija za uvezenu hranu i piće jer bi se zbog njih drastično smanjio uvoz hrane iz EU-a; usto pozdravlja odgodu primjene novih normi za električna vozila i poziva na sadržajni dijalog i povećanu koordinaciju u pogledu tih inicijativa;
25. preporučuje da Unija i kineska vlada povedu zajedničku inicijativu u okviru skupine G20 za osnivanje Svjetskog foruma o prekapacitiranosti u sektoru aluminija koji će imati mandat za razmatranje cijelog vrijednosnog lanca u industriji boksita, aluminijeva oksida i aluminija, uključujući cijene sirovine i ekološke aspekte;
26. poziva Komisiju da aktivno prati kineske mjeru kojima se narušava trgovina, a koje utječu na položaje trgovčkih društava iz EU-a na svjetskim tržištima te da poduzme odgovarajuće mjeru u okviru WTO-a i drugih foruma, što uključuje i rješavanje sporova;
27. napominje da se trenutačno sastavlja novi kineski zakon o stranim ulaganjima; apelira na predmetne kineske strane da teže transparentnosti, odgovornosti, predvidljivosti i pravnoj sigurnosti te da uzmu u obzir prijedloge i očekivanja aktualnog dijaloga EU-a i

Kine o trgovinskom i ulagačkom odnosu;

28. izražava zabrinutost zbog novog zakona o kibersigurnosti koji među ostalim obuhvaća nove regulativne zapreke za strana trgovačka društva koja prodaju telekomunikacijsku i IT opremu i usluge; žali zbog činjenice da te nedavno donesene mjere, zajedno s uspostavom skupina Komunističke partije Kine u privatnim trgovačkim društvima, uključujući inozemna društva, i mjere kao što je zakon o nevladinim organizacijama čine sveukupno poslovno okružje u Kini nepovoljnijim za strane i privatne gospodarske subjekte;
29. napominje da je 2016. bankovni sustav Kine pretekao europodručje i postao najveći na svijetu; poziva Kinu da dopusti stranim bankarskim poduzećima da se u ravnopravnim uvjetima natječu s domaćim institucijama i da surađuje s EU-om u području finansijske regulacije; pozdravlja odluku Kine da smanji carine na 187 vrsta robe široke potrošnje i da ukine ograničenja na strano vlasništvo banaka;
30. podsjeća na svoje izvješće o odnosima između EU-a i Kine iz 2015. u kojem je pozvao na započinjanje pregovora o bilateralnom sporazumu o ulaganjima s Tajvanom; ističe da je Komisija u više navrata najavila početak pregovora o ulaganjima s Hong Kongom i Tajvanom, no žali zbog činjenice da ti pregovori nisu doista i započeli; ponavlja svoju potporu za bilateralni sporazum o ulaganjima s Tajvanom i Hong Kongom; uviđa da bi oba ta partnera za poduzeća iz EU-a mogla poslužiti i kao odskočna daska za kontinentalnu Kinu;
31. poziva Komisiju da se koordinira s državama članicama i uz savjetovanje s Parlamentom radi formuliranja jedinstvenog europskog stajališta i zajedničke gospodarske strategije prema Kini; poziva sve države članice da se dosljedno pridržavaju te strategije;
32. ističe moguće posljedice predloženog sustava socijalnih kredita za poslovno okružje te poziva na njegovu provedbu na transparentan, pravedan i ravnomjeran način;
33. pozdravlja zakonodavni napredak u EU-u u pogledu Uredbe (EU) 2017/821 o utvrđivanju obveza dužne pažnje u lancu opskrbe za uvoznike Unije koji uvoze kositar, tantal i volfram, njihove rude i zlato podrijetlom iz sukobima pogodenih i visokorizičnih područja te slično zakonodavstvo o takvim rudama u Kini kojim se nastoji zajamčiti da se trgovanjem tim rudama ne financiraju oružani sukobi; ističe da je potrebno spriječiti preradijanje ruda iz područja pogodenih sukobima za naše mobilne telefone, automobile i nakit; poziva Komisiju i kinesku vladu da uspostave strukturiranu suradnju radi podupiranja provedbe novog zakonodavstva i učinkovitog sprečavanja svjetskih i kineskih talionica i rafinerija, te onih u EU-u, u korištenju rudama iz područja pogodenih sukobima, da zaštite rudare, uključujući djecu, od zlostavljanja i da od trgovačkih društava iz EU-a i Kine zahtijevaju da jamče da uvoze te rude i metale samo iz odgovornih izvora.

INFORMACIJE O USVAJANJU U ODBORU KOJI DAJE MIŠLJENJE

Datum usvajanja	28.5.2018
Rezultat konačnog glasovanja	+: 32 -: 3 0: 2
Zastupnici nazočni na konačnom glasovanju	Laima Liucija Andrikienė, Tiziana Beghin, David Borrelli, Daniel Caspary, Salvatore Ciu, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Eleonora Forenza, Karoline Graswander-Hainz, Nadja Hirsch, France Jamet, Jude Kirton-Darling, Patricia Lalonde, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Emma McClarkin, Anne-Marie Mineur, Sorin Moisă, Alessia Maria Mosca, Franz Obermayr, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Tokia Saïfi, Helmut Scholz, Joachim Schuster, Joachim Starbatty, Adam Szejnfeld
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju	Klaus Buchner, Dita Charanzová, Sander Loones, Bolesław G. Piecha, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Ramon Tremosa i Balcells
Zamjenici nazočni na konačnom glasovanju prema čl. 200. st. 2.	Reinhard Bütkofer

**KONAČNO GLASOVANJE POIMENIČNIM GLASOVANJEM U ODBORU KOJI
DAJE MIŠLJENJE**

32	+
ALDE	Dita Charanzová, Nadja Hirsch, Patricia Lalonde, Ramon Tremosa i Balcells
ECR	Sander Loones, Emma McClarkin, Bolesław G. Piecha, Joachim Starbatty
EFDD	Tiziana Beghin
ENF	Franz Obermayr
GUE/NGL	Eleonora Forenza, Helmut Scholz
NI	David Borrelli
PPE	Laima Liucija Andrikienė, Daniel Caspary, Salvatore Cicu, Santiago Fisas Ayxelà, Christofer Fjellner, Sorin Moisă, Artis Pabriks, Franck Proust, Godelieve Quisthoudt-Rowohl, Tokia Saïfi, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Adam Szejnfeld
S&D	Karoline Graswander-Hainz, Jude Kirton-Darling, Bernd Lange, Emmanuel Maurel, Alessia Maria Mosca, Inmaculada Rodríguez-Piñero Fernández, Joachim Schuster

3	-
ENF	Danilo Oscar Lancini
GUE/NGL	Anne-Marie Mineur
VERTS/ALE	Klaus Buchner

2	0
ENF	France Jamet
VERTS/ALE	Reinhard Bütkofer

Korišteni znakovi:

+ : za

- : protiv

0 : suzdržani